

zaaknummer 2013 W 1015(2)

Datum advies: 2 april 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. N.M.I. Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

tegen:

(wijlen) **pastoor [naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van het Bisdom Rotterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 juni 2013. Op 12 juli 2013 is een inhoudelijke reactie binnengekomen van [naam], bisschop van Rotterdam. Op 20 november 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Bastiaans, voornoemd.

Namens het Bisdom is verschenen [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Rotterdam.

Na de zitting is door de griffie op 10 december 2013 een brief binnengekomen van mr. Bastiaans. Op 27 januari 2014 is door de griffie een reactie hierop ontvangen van [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster is in de oorlog geboren. Zij had haar vader nog niet gezien toen zij rond haar zesde jaar samen met haar broer naar een weeshuis is gebracht, omdat haar moeder 'met de kermis' meeding. In 1952 ging klagster bij haar vader en haar stiefmoeder wonen aan de [straat]. Daar heeft zij gewoond van [datum] tot en met [datum]. Haar vader was joods en wilde dat klagster werd gedoopt tot katholiek, zodat ze niet zou worden afgevoerd bij een eventuele nieuwe oorlog.

2.2. Voordat klagster kon worden gedoopt, moest zij vaak naar de kerk om zich het katholicisme eigen te maken. De meeste lessen werden gegeven door aangeklaagde. Hij kwam twee maal thuis bij het gezin in verband met de voorbereiding op de doop. De eerste keer dat klagster is betast was toen zij alleen thuis was. Aangeklaagde greep ruw in de blouse van klagster en greep naar haar borsten. Daarna vertrok hij gehaast, voordat klagster

er erg in had. De tweede keer was in de kerk in een gang waar aangeklaagde klaagster op schoot trok en haar verkrachtte. Klaagster was als de dood voor aangeklaagde. Klaagster kan zich herinneren dat er een soort oneraardse gang was waarin een kamertje links was. Daar moest zij op schoot gaan zitten en trok aangeklaagde zijn pij omhoog. Klaagster moest met de rug naar hem toe zitten en op zijn penis gaan zitten. Dit is zeker nog een keer gebeurd. Toen klaagster thuis kwam, was ze aan het bloeden en haar vader dacht toen dat klaagster ongesteld was geworden. De laatste keer moest klaagster aangeklaagde oraal bevredigen. Hij kwam klaar in haar mond, waarna klaagster moest spugen. Aangeklaagde gaf haar water en maakte haar bang door te zeggen dat wanneer klaagster er iets van zou zeggen, zij zou verbranden in de hel. Klaagster is derhalve een keer betast aan haar borsten, twee keer verkracht en een keer gedwongen om aangeklaagde oraal te bevredigen.

2.3. De gevolgen zijn voor klaagster zeer ingrijpend geweest. Klaagster geeft aan dat het vanaf haar jeugd, na het seksueel misbruik, niet goed met haar is gegaan. Klaagster wilde heel graag vroedvrouw of kinderarts worden en zij kon goed leren. Na de verkrachtingen kon zij niet meer goed leren en werden de negens op haar rapport vijven en zessen. Klaagster heeft veel moeite gehad met relaties en dit heeft zij nog steeds. Zij is in 1979 gescheiden en heeft daarna nooit meer een relatie gehad. Klaagster heeft sedert vele jaren chronische rugpijnen, die zij wijdt aan haar psychische gesteldheid, en daardoor heeft zij bijna niet kunnen werken. Klaagster slikt sedert vele jaren dagelijks pijnstilling en spierverslappers voor deze pijnen.

2.4. Klaagster heeft twee keer bij de huisarts om euthanasie gevraagd vanwege de ernstige pijnen. Ze heeft weinig eigenwaarde en heeft haar kinderen nooit alleen gelaten. Ze heeft nooit iemand op haar kinderen laten passen uit angst voor wat haar is overkomen. Klaagster geeft aan dat er veel woede en pijn in haar zit ten opzichte van de kerk. De kerk heeft haar leven al zo vroeg verpest.

2.5. Klaagster wil erkenning van het leed dat haar is aangedaan en genoegdoening door een compensatie van de schade die zij (materieel en immaterieel) heeft geleden en nog lijdt.

3. Het verweer

[naam] heeft in zijn reactie gesteld dat niet betwist wordt dat klaagster slachtoffer is van seksueel misbruik, maar wel dat aangeklaagde hiervoor aangeklaagd kan worden. De bisschop van Rotterdam heeft dit onderbouwd door te stellen dat hij reeds voor het indienen van het klaagschrift een brief heeft ontvangen van de Klachtencommissie waarin nog geen naam genoemd wordt van aangeklaagde. Deze brief was bedoeld om de identiteit vast te stellen van de door klaagster aan te klagen persoon, maar bevatte voor [naam] te weinig aanknopingspunten om de identiteit van aangeklaagde te kunnen vaststellen. Verder blijkt uit de persoonskaart van aangeklaagde weliswaar dat hij in de door klaagster aangegeven periode werkzaam was in de [parochie] in [plaats], echter, is hij nooit verbannen naar [provincie] zoals klaagster heeft gesteld. Aangeklaagde was immers na zijn pastoraat in de [parochie] benoemd in [plaats]. Van een eventuele overplaatsing naar [provincie] is in het personeelsdossier geen sprake.

[naam], vicaris-generaal van het Bisdom Rotterdam, heeft ter zitting toegelicht dat het redelijk ongebruikelijk is dat een pastoor klaagster zou begeleiden naar de doop en niet een van de kapelaans, ook gelet op de grootte van de pastorie. [naam] heeft verder aangegeven het verhaal van klaagster zeer pijnlijk te vinden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De Klachtencommissie overweegt dat klaagster vanaf het begin van de procedure heeft aangegeven niet te weten wat de naam is van diegene die haar seksueel misbruikt zou hebben. Daar komt bij dat [naam], genoemd in het verslag van de vertrouwenspersoon in april 2013, weliswaar enigszins op de naam van aangeklaagde lijkt, maar in het eerder door klaagster geschreven 'manuscript' vermeldt klaagster wel de pastoor, maar geen naam. Volgens klaagster is aangeklaagde verbannen naar [provincie], terwijl hij naar [plaats] is overgeplaatst. De Klachtencommissie is, gelet op het voorgaande, van oordeel dat zowel uit het klaagschrift (met bijlagen) als ook uit de behandeling ter zitting en de door de juridisch adviseur van klaagster nagezonden stukken, onvoldoende aannemelijk is geworden dat aangeklaagde diegene is geweest die klaagster seksueel zou hebben misbruikt. De Klachtencommissie komt daarom ook niet toe aan de vraag of er voldoende steunbewijs is voor het seksueel misbruik zoals door klaagster is gesteld.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat er voor de feiten die klaagster heeft gesteld, met betrekking tot aangeklaagde, wel aanwijzingen zijn gevonden, maar dat dit onvoldoende is om aangeklaagde als de dader aan te wijzen, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens niet gezegd wil zijn dat klaagster niet seksueel is misbruikt. Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor haar de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van het bisdom Rotterdam de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 2 april 2014 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen

indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.